

WILEY

The Scandinavian
Journal of Economics

Om Banque de France

Author(s): Gabriel Cronstedt

Source: *Ekonomisk Tidskrift*, Årg. 4 (1902), pp. 231-233

Published by: Wiley on behalf of The Scandinavian Journal of Economics

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/3437103>

Accessed: 11-06-2016 03:42 UTC

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at

<http://about.jstor.org/terms>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Wiley, *The Scandinavian Journal of Economics* are collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Ekonomisk Tidskrift*

af gäldenärens förmögenhet, hvilken del borgenären har rätt att fordra. Men satsen säger icke mera, än att krediten icke skapar kapital och att krediten fordrar kapital som sin bas. Det för krediten väsentliga är emellertid, att kapital i nutiden öfverlämnas och enligt ingången förbindelse i framtiden skall återbetalas. Borgenären, han må anse sig äga en aldrig så stor ideell del af gäldenärens förmögenhet, har som vederlag för sitt försträckta kapital en fordran, hvars betalning är beroende af framtida förhållanden, alltså mer eller mindre oviss.

Gabriel Cronstedt.

Om Banque de France

meddelar *Maurice Zablet* i aprilhäftet af *Journal des Économistes* följande data.

Bankens aktivoperationer uppnådde under 1901 endast 16,670 millioner, mot 18,663 millioner under 1900. Minskningen hänför sig hufvudsakligen till diskontrollen. Transaktionerna med statskassan ha stigit från 6,690 millioner till 9,643 millioner. Guldkassan har betydligt ökat i följd af nästan konstant gynnsamma utländska växelkurser. Häraf har banken dragit fördel för att bringa mera guld i cirkulation. Detta har åter haft till följd att mera silfvermynt inströmmat i banken. Silfverkassan befinner sig dock å samma nivå som vid utgången af år 1900; betydliga belopp silfvermynt ha nämligen exporterats till de öfriga länderna, hörande till l'Union latine, och till kolonierna. — Diskontot har under hela året varit 3 $\frac{0}{100}$, räntan å lån 3 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{100}$.

Under 1901 var antalet diskonterade växlar större än 1900, men beloppen mindre: 16,866,855 växlar å tillsammans 9,936 millioner diskonterades 1901; under 1900 däremot 16,784,993 växlar å tillhopa 12,247 millioner. Hvad som särskildt tilldrager sig intresset är, att i Paris antalet växlar, lydande å belopp under 100 fr., ständigt ökas; af dylika diskonterades 2,670,924 stycken, medan hela antalet steg till 6,128,773 stycken.

Sedelemmissionen har varierat mellan 4,463 och 3,885 millioner. Girorörelsen visar en stegring af 9 milliarder.

Herr Zablet anknyter följande reflektion till sina statistiska meddelanden: »Banque de France skulle, i min tanke, gjort bättre i att, utan att vägra sina tjänster åt den som förtjänade dem, åt mindre likaväl som åt större affärsmän, förblifva bankirernas bankir, i stället för att upptaga

konkurrensen med dessa äfven å de obetydligaste orter. Den drifver en förvänd demokratism, men detta är icke uteslutande bankens fel, eftersom man tvingat henne därtill.»

Om denna kritik, teoretiskt berättigad såsom det synes, är befogad äfven med hänsyn till de franska förhållandena, är svårt att afgöra. Den franska centralbanken intager som känt en undantagsställning i afseende å sin diskontopolitik, såvidt hon nämligen genom en premie på guld, där sådant äskas för export, kan skydda sin guldkaassa. Här af följer äfven, att den franska banken med vida större lätthet än öfriga centralbanker kan upprätthålla sin cirkulation, om en allvarsam kris skulle utbryta. Med andra ord: Banque de France kan till en viss grad värja sig mot följderna af en oklok diskontopolitik, ägnad att framkalla öfverspekulation och en ogynnsam betalningsbalans gent emot utlandet; detta just på grund där af att silfver jämte guld är lagligt betalningsmedel i Frankrike. Nu är det emellertid tydligt, att hr Zablets kritik icke ur denna synpunkt kan gendrivas, ty försiktighet och återhållsamhet i afseende å placeringarna böra ju ligga ej mindre i bankens intresse än i landets i dess helhet.

Herr Zablet åsyftar med sina ofvan anförda ord förmodligen icke att påbörd den franska centralbanken brist på antydda dygder. Banken skulle på ett klokare sätt, så måste hans tal om förvänd demokratism tolkas, förlåna landets handel och industri sitt stöd, om hon i större utsträckning anlitate de privata bankernas förmedling.

Härvid ledes vår tanke på en mycket skarp kritik af de dominerande stora aktiebankernas i Frankrike sätt att operera, hvilken *André E. Sayous* uttalar i sitt för icke längesedan utkomna arbete: *Les banques de dépôt, les banques de crédit et les sociétés financières*, — en kritik, hvars riktighet vi äro ur stånd att bedöma. Sayous' vidräkning med *Crédit Lyonnais*, *Comptoir national*, *Société générale* och *Crédit industriel et commerciale* går i hufvudsak ut på följande: dessa banker, med sina öfverallt inrättade filialer, ha utträngt de mindre, lokala bankhusen, icke alltid genom en fullkomligt lojal konkurrens; de ha kommit en koncentration af bankverksamheten åstad. Deras främsta ögonmärke har varit att draga till sig depositioner. Men dessa enorma summor ställa de franska instituten icke i önskvärd omfattning till handelns och industriens förfogande. I motsats till de aktiva tyska bankerna engagera de sig icke direkt i industriella företag. Väl ägna de franska bankerna sig åt emissionsaffärer, men de emittera endast stats- och jättebolags obligationer. I sin kreditgifvande verksamhet låta dessa banker leda sig af en försiktighet, som för handel

och industri innebär stagnation. Man fäster aldrig afseende vid personliga egenskaper, utan endast vid den förmögenhet kunden redan äger. De otaliga, den centrala förvaltningen underlydande direktörerna för afdelningskontoren uppställa som sin första princip att till det yttersta undvika förluster och därmed onåd från den högsta ledningens sida. Detta system drabbar *la moyenne clientèle*, som förut fann sitt stöd hos bankirer med omdöme och själfständighet.

Vår författares kritik lider af ett fel: att vara ytterst allmänt framställd; hvilket är så mycket betänkligare, som intet är så relativt som här berörda förhållanden. Sayous' framställning i afseende å de franska bankerna hade måhända verkat mera öfvertygande, om han afhållit sig från att på ett frapperande sätt angripa Crédit Lyonnais, medan han låter sin nådes sol kasta ett svagt sken på Comptoir national d'Escompte de Paris. Han säger nämligen: *Il est malheureux que le public hésitant ne s'adresse pas à lui (chefen för Comptoir national) de préférence au Crédit Lyonnais, car il trouverait dans ses succursales des gens relativement dignes de sa confiance.*

För att emellertid icke vara orättvisa mot hr Sayous, vilja vi genast tillägga att hans ifrågavarande bok, en teoretisk och praktisk *guide-book*, är, så vidt vi kunna döma, af stor förtjänst. Den samma innehåller flera intressanta framställningar i afseende på bankväsendet och kan särskildt rekommenderas till ledning för unga praktici.

Gabriel Cronstedt.

